

Edhem Mrđanović

MAJČINI POLJUPCI

Vatra je luđački buktila na ognjištu. Kada je majka tiho izašla iz sobe, mi smo još uvijek tvrdo spavali; nečujno je podložila vatru i čekala trenutak da probudi šestoro svoje djece, koja će se načičkati oko ognjišta i udisati miris sirove nagorjele bukovine.

Sa hladnih slamarica i ispod tankih ponjava, izatkanih majčinim rukama, istrčavali smo i gurali se što bliže vatri i zlatnom plamenu koji je po zidovima kuće bacao čudesne sjene.

Bio sam najmlađe dijete svoje majke, koja je već tada pobolijevala. Kao najmlađi, imao sam privilegiju spavati uz majku i grijati se uz njeno toplo tijelo.

Tog jutra, ustao sam prije svih. Osjetio sam da toplo tijelo moje majke više nije uz mene. Pošao sam je tražiti, trljao sam pospane oči i stao je dozivati. U drvenim načvama majka je prevrtala tijesto spremala nam je hljeb. Tamo na ognjištu – razbuktavala se vatra.

Prišao sam ognjištu, uzeo mašice i prodžarao vatru.

Ova prostorija bila je bez patosa, imala je utabanu zemljanu podlogu. Zidovi su bili od debelih hrastovih brvana. Kuću je davne 1890. godine sagradio moj djed Mustafa, čuveniji u selima i čaršiji kao Mujaga iz Gostovića. Sjeo sam na skemliju i raširio koljena ispred vatre.

Zašto ne spavaš? – okrenu mi se majka. Ćutao sam i gledao u bakarni kotlić na verigama iznad ognjišta. Plameni jezik oblizivao je njegovo dno. U njemu se kuhalo maločas pomuženo kozje mlijeko. Majka je i dalje prevrtala tijesto u jasikovim načvama. Gledao sam prema nemirnim majčinim rukama sve dok mlijeko iz kotlića poče kipiti i pištati po vatri.

Ćafire jedan! – vrisnu majka – što ne paziš na mlijeko?! – povuče verige na stranu, skinu mlijeko sa njih, a meni, tještavom rukom, zalijepi šamar.

Majka i ja smo razmjenjivali poglede. Najednom, presta okretati tijesto, gurnu načve u stranu, tijesto pokri lanenom bošćom, a zatim

se primače vatri i na nju stavi peku kovačnicu da se zagrije.

Onda se ponovo primače načvama i stade gnječiti tijesto. Ubrzo, skloni sav žar sa ognjišta i na vrele cigle postavi hljeb, pokri ga vrelom zagrijanom peknom i na nju navali žar koji se pušio na kraju ognjišta, a onda se primače meni i zagri me s obje ruke.

– Sine moj – tiho prošapta.

Sjedio sam uz ognjište i ćutao. Majka više nije mogla izdržati – zaplakala je. Uhvati me brašnjavim rukama i podiže u svoje krilo. Gorko se kajala. Ubrzo me vrati na skemliju. Uze mašice, razgrnu žar i podiže peku da pogleda kako se peče hljeb. Čarobni miris porumenjelog hljeba i jabukovog kvasca proširi se prostorijom. Taj miris i dan-danas, hodeći po bijelom svijetu i u poodmaklim godinama, nosim sa sobom i često me vrati u moje rodno selo Gostoviće. Kakvo je to bilo djetinjstvo - bez brige i srkleta.

Nikada neću zaboraviti ni toplinu majčinog tijela i ono kada bi me s obje ruke privijala uza se. I danas, dok se živo sjećam svoje majke, kažem: majka nikada ne udara da zaboli; majčini šamari su, zapravo, njeni poljupci...